



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-3900 din 06. 04 2017
Nr. 03/979 din 27 iunie 2017

**Ministerul Muncii, Protecției
Sociale și Familiei**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege privind modificarea Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr.ELO17/4266 din 06.07.2017

la proiectul de lege privind modificarea Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului și a categoriei propuse a actului promovat prin proiect

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, autor nemijlocit – Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ceea ce corespunde art.102 din Constituție.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate”.*

Proiectul propus a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei www.mmptsf.gov.md, precum și pe portalul particip.gov.md, la data de 29 mai 2017, fiind respectat termenul de 10 zile lucrătoare necesar pentru ca părțile interesate să-și exprime opiniile, comentariile și recomandările asupra proiectului.

Cu toate acestea, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. Suplimentar, remarcăm că nu sunt date publicității nici recomandările și obiecțiile (sinteza obiecțiilor și propunerilor) recepționate de autor după consultarea publică a proiectului. În consecință, constatăm omiterea a două etape principale ale procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor - cele statuate la art.8 lit.a) și e) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile oficiale web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, constatăm că aceasta nu stabilește expres un scop final bine determinat, menționându-se doar că „salariile lunare ale cadrelor didactice, stabilite în anexa nr.11 la Legea nr.355-XVI din 23 decembrie 2005, de la 1 septembrie 2017, urmează a fi majorate cu 5,3 %.
În proiect sunt propuse unele modificări de ordin tehnic care vin să ajusteze unele noțiuni ale Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu prevederile Codului educației.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune o majorare a salariilor cadrelor didactice conform cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, iar beneficiarii finali vor fi cadrele științifico-didactice din instituțiile de învățământ superioare, precum și cadrele didactice din învățământul general și profesional tehnic.

Prin urmare, cu toate că autorul nu indică expres scopul propus de proiect, considerăm că promovarea acestuia nu urmărește scopuri ascunse.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele salariale ale subiecților vizați de prevederile anexei nr.11 la Legea nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar – cadrele didactice și științifico-didactice din învățământul general, profesional tehnic și superior, finanțat de la buget, care vor beneficia de majorarea salariului în proporție de 5,3%.

Prin urmare, interesele promovate corespund interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. Potrivit art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative: „Concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.”

Cu referire la datele din nota informativă, se constată că acestea nu redau un scop final bine determinat. Astfel, nota se axează, în mare parte, pe prevederile propuse și argumentarea economico-financiară, fără a identifica expres scopul final și beneficiarii normelor propuse.

Prin urmare, se atenționează asupra necesității respectării prevederilor art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative și completării notei informative cu analiza scopului final al proiectului și beneficiarii normelor promovate.

1.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină „d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

În urma analizei prevederilor proiectului, se constată că implementarea acestuia presupune cheltuieli financiare, fapt stabilit de autor în nota informativă: „Cuantumul mijloacelor financiare necesare pentru implementarea prevederilor proiectului de lege, pentru 3 luni ale anului 2017, este estimat la circa 44 mil. lei”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative „textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]”.

Astfel, conținutul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.19 al Legii nr.780/2001.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prin proiect se propune majorarea veniturilor salariale pentru anumite categorii de salariați din sectorul public, în speță a cadrelor didactice și științifico-didactice din învățământul general, profesional tehnic și superior, ca urmare a aprobării Hotărârii Guvernului nr.1233/2016 ce stabilește majorarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi

cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În acest sens, normele proiectului vor contribui la asigurarea unor drepturi constituționale pentru unele categorii de persoane angajate în sectorul bugetar, în special prin prisma art.43 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care prevede expres: *„Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc [...] instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice”*.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Autorul a respectat, în mare parte, cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional.

Reiterăm aspectul ce ține de necesitatea completării notei informative cu date suplimentare conform cerințelor statuate în art.20 din Legea nr.780/2001, cu evidențierea scopului final al proiectului.

Proiectul expertizat nu conține factori și riscuri de corupție.

06 iulie 2017

Expertă ai Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina Diacenco, inspector superior

